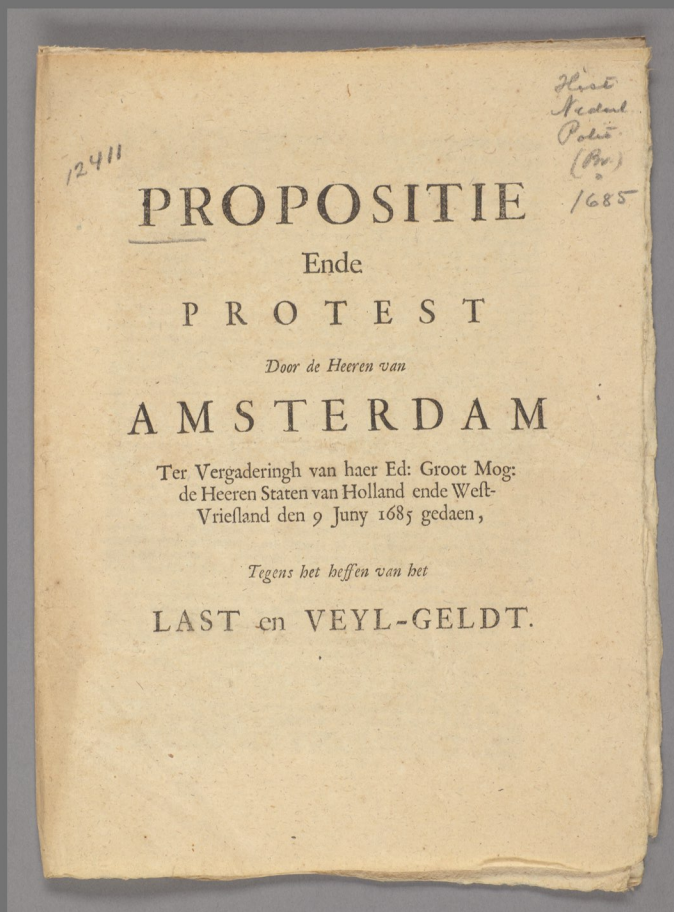

Propositie ende protest door de heeren van Amsterdam ...

Tryck // / 125 B 14 c Br. 1685

Tillkomstår s.a.

Digitaliserad år 2019

National Library
of Sweden

*Hist
Nedand
Polit.
(Pr.)*

1685

12411

PROPOSITIE

Ende

P R O T E S T

Door de Heeren van

A M S T E R D A M

Ter Vergaderingh van haer Ed: Groot Mog:
de Heeren Staten van Holland ende West-
Vriesland den 9 Juny 1685 gedaen,

Tegens het heffen van het

LAST en VEYL-GELDT.

THE
FIRST
PART
OF
THE
MISTRESS

BY
MRS. A. M. S. R. D. M. A.

LONDON
PRINTED BY

58

(3)

DE Heeren Gedeputeerden der Stad Amsterdam hebben uyt den naem, ende op expresse eenparige last van de Heeren Burgermeesteren en Vroedschap, hare Principalen, ter Vergaderinge voorgedragen, hoe de selve met de uytterste bevreemdingh voorgekomen was, dat op den vyfden deser loopende maendt Juny ter Generaliteyt deliberatien aengesfeldt zynde, omme op een nieuw te introduceren de voorheen gedifcontinueerde Middelen van een derde verhoginge der Convoyen ende Licenten, mitsgaders het Last ende Veyl-geldt; ende dat daer van op den seften deser ter Vergaderinge van haer Edele Groot Mog. door den Heer Raedt-Pensionaris van Hollandt rapport gedaen zynde, vericheyde Leden sich tot het introduceren van de voorschreve gedifcontinueerde Middelen genegen hadden verklaert; ende onaengesien alle aengewende debvoiren, niet hadden konnen goetvinden de handt te leenen, om conform haer Ed. Groot Mog. Resolutie van den twee en twintighsten September des voorleeden Jaers, op den naem ende van wegen haer Edele Groot Mog. ter Generaliteyt instantien te laten doen, ten eynde aldaer geen conclusie tot d'introductie van de voorschreve extraordinaris Middelen, sonder consent van haer Edele Groot Mog., met eenparige bewilliginge van alle de Leden gedragen, mochte werden geformeert: Dat echter op den naem van de meeste Leden van Hollandt daer toe wel debvoiren waren gedaen, maer dat die evenwel niet en hadden konnen beletten, dat op het sterck aenhouden van de Heeren Gedeputeerden van Gelderlandt, Utrecht ende Over-Yffel, ende sulcks van drie Provincien, in de saecken van de Commerce geheel niet, immers verre minst geinteresseert, ter Vergaderinge van haer Hoogh Mog., by pluraliteyt van stemmen op den seften deser was geresolveert de voorschreve Extraordinaris belastingen wederom te doen introduceren, om daer mede te repareren de defecten, welke na het oordeel van de respectie Provincien uyt de Ordinaris Lasten van de Zee fouden moeten werden vervallen, ende ten dien eynde de roodige aenschryvens aen de respectie Collegien ter Admiraliteyt te laten aegaen, met ordre, om in het heffen van de voorschreve Extraordinaris belastingen soo lange te continueren, tot dat over het introduceren van een nieuwe Lyft van Convoyen ende Licenten met eenparige bewilliginge van alle de Bondrgenoren nader soude wesen geconvenieert, ende verdere bygevoeghde praecautien, ten eynde de selve Extraordinaris Middelen exactelyck soude mogen werden geheven.

Dat meer-gedachte Heeren hare Principalen de voorschreve Conclusie niet anders hadden konnen aensien, dan als directelyck contrarierende aen de gronden van de Regeringe ende fundamentele Wetten van den Staet, soo wel tusschen de gesamentlycke Vereenighde Provincien by de Unie van Utrecht, als onder de Leden van Hollandt ende West-Vriesslandt, by het Reglement op het beleydt van de Vergaderinge van haer Edele Groot Mog., den seventhienden Maert vyfhiën-hondert een en tachtigh vast gesteldt, ende uydruckelyck disterende, Dat in materie van belastinge van de goede Gemeente, soo wel in saecke van Vrede, Oorlogh, of veranderingh van Regeringe, &c. niet anders geresolveert kan werden, als met eenparige bewilliginge ende toestemmingh van alle de Leden; ende dat de selve Heeren haere Principalen gemeynt hadden, te meerder reden van ontfettinge ende van klachte te hebben over dese wonderlycke, ende mer de gronden van de Regeeringh t'eenmael

(4)

strydende Resolutie, als by haer gereflecteert wierdt, dat de introductie van de voorschreve Extraordinaris Middelen by pluraliteyt van stemmen gearre- steert was, te sullen moeten strecken tot verval van foodanige saecken, waer toe de selve, of diergelycke, zedert de Erectie van de Republicq tot nu toe niet geheven zyn geweest; en als verders in achtinge genomen wierdt, alle het geene in de deliberation op dit subject zedert vier Jaren gehouden, was gepasseert, ende specialyck, dat als de voorschreve Extraordinaris Middelen van een derde verhoogingh, mitsgaders Last ende Veyl-geldt, om haer extre- me beswaerlyckheydt aen de Commercie ende Navigatie, ende daer door ver- oorfaecte sichtbare verminderingh van vermoogen ende welvaren van de goe- de Ingezerenen van den Staet, by haer Hoogh Mog. Resolutie van den vier- den April seftien-hondert een en tachtigh absolutelyck, ende sonder eenige re- serve waren afgeschafft ende ghediscontinueert, om dat haer Edele Groot Mog. niet en hadden kunnen goetvinden in de Petition by den Raede van State doenmaels tot continuatie van de selve gedaen, te consenteren, ende daer om- trent notoirlyck, volgens de ordre van de Regeringe, hadden hunne vryheydt, ende dies te meer, om dat Sonne-klaer was aengewesen, gelyck als noch sou- de konnen geschieden, dat de Lasten tot verval van de welcke de voorschreve Extraordinaris Middelen originelyck waren geintroduceert, uyt het inkomen van de selve overvloedighlyck hadde kunnen werden voldaan, indien het sel- ve niet en was gediverteert geworden tot aen ander gebruyck, als waer toe het eygentlyck behoorde, ende dat dies onredelyck geoordeelt wierde, dat die diverse, welcke oorfaecke was dat de voornoemde Lasten uyt de voorsfeyde Extraordinaris Middelen niet en waren voldaan geworden, aen de Leden van de Regeringh soude benemen de vryheydt, omme de selve soo overbe- swaerlycke Middelen niet langer te continueren: Ende dat vorders by de voon- noemde haer Hoogh Mog. Resolutie, en by haer Ed. Groot Mog. goetgevon- den ende geresolveert was, dat de besoignes tot het formeeren van een nieuwe Lyfte van Convoyen ende Licenten, capabel om daer uyt te vervallen de ordi- naris Lasten ter Zee, soude moeten werden by der handt genomen, ende dat ren selven tyde by de Heeren Gedeputeerden van eenige Provincien, specialyck geurgeert was op de belastingh van de Vette Waren, midtsgaders de Koop- manschappen, welcke uyt Oost-Indien in dese Landen werden gebracht, de Heeren hunne Principalen daer aen soo veel mogelyck de handt hadden ge- houden, selfs met postpositie van het interest van de Commercie, insonder- heydt omtrent de belastingh van de voorschreve Vette Waren, ende van het Octroy, verleent aen de Oost-Indische Compagnie deser Landen, ten respecte van de voorschreve haer Waren ende Koopmanschappen, aen het geen de Heeren Staten van de andere Provincien meest desfireerden, sulcks dat al in Augusto van den jare seftien hondert twee en tachtigh met hare bewillingh by haer Edele Groot Mog. was geformeert een nieuwe Lyft van Convoyen ende Licenten, met de Placcaten ende Reglementen, tot een exacte en esgale pra- cticke van de Middelen te Water, noodigh geoordeelt, en vorders ter Ge- neraliteyt als het Provinciael Advys van Hollandt ingebracht, met intentie om de selve aen haer Hoogh Mog. smaeckelyck te maecken, ende vervolgens te doen introduceren tot een proeve voor een jaer, en als dan te sien of uyt het
in-

(5)

inkomen van de voorschreve nieuwe Convoy-Lyft, conform de voorschreeve Placcaten exactelyk ende efgalyk gepractiseert, voldaan ende betaeldt souden konnen werden de ordinaris Lasten van de Collegien ter Admiraliteyt, nae dat de selve in de besoignes van mesnage op dat subject, soo wel by haer Hoogh Mog. als in Hollandt aengesteldt, souden wesen gereguleert; gelyck oock daer benevens by haer Edele Groot Mog. was geresolveert, hoedanigh de voorschreeve Lyft, indien de selve na het verloop van het voorschreve proef-jaer bevonden mochte werden niet sussifant tot verval van de voorschreve ordinaris Lasten van de Collegien ter Admiraliteyt, soude behooren te werden verhooght: Alle die Resolutien genomen zynde met eenparige bewillighing van alle de Leden, soo van het Zuyder als van het Noorder-Quartier, uytgefondert alleen de Heeren van Rotterdam, welke niet hadden konnen goetvinden te bewilligen in de belastinge van de Vette Waren, schoon langh daer te vooren by een particulier Placcaet van haer Hoogh Mog. gearresteert, noch oock in het vierde articul van het Concept-Generael-Placcaet op het Middel van de Convoyen ende Licenten, substantielyck inhoudende, dat de Schippers souden gehouden zyn, alvorens met hunne Schepen binnen de Palen of Bomen van de Steden, ende voor de Kelders of Packhuysen van de Kooplyuden te schieten, aen de Commisen ter Recherche over te geven de generale verklaringh van hunne Ladingh, sonder het welck nochtans by de respectie Collegien ter Admiraliteyt geoordeelt was, dat geen bequame ordre konde gestelt werden tot een exacte en efgale practycke van de Convoyen ende Licenten; dat de Heeren Gedeputeerden van de andere Provincien ter Generaliteyt het voorschreve Provinciael Advys van Hollandt generalyck hadden overgenomen, om daer op de intentie van de Heeren hare Principalen te verstaen; ende dat daer op wyders niet anders was gevolght, dan dat de Heeren Gedeputeerden van Zeelandt hadden geïnsteert, op de meerder belastingh van eenige Waren ende Koopmanschappen, en daer over in particuliere Conferentien waren getreden met de Heeren haer Edele Groot Mog. Gecommitteerden, sonder dat by ofte van wegen eenige andere Provincien, immers soo veel gedachte Heeren hare Principalen bewust was oyt eenige particuliere difficulteyten gemoveert waren omtrent de introductie van de voorschreve nieuwe Lyft, ende de Placcaten daer toe relatyf, ofte gesustineert was, dat de selve niet soude konnen voldoen aen de ordinaris Lasten van de Collegien ter Admiraliteyt, immers noyt eenige conferentie daer over was verfocht; dat derhalven voor uyttermaten vreemdt was opgenomen, dat dien allen onaengesien de Heeren Gedeputeerden van verscheyde Provincien ter Generaliteyt op den achtenden July des voorleden jaers hadden geresolveert, de respectie Collegien ter Admiraliteyt aen te schryven, om yeder in den hare den twintighsten September daer aen volgende wederom te heffen de voorfz gediscontinuerde extraordinaris Middelen, indien haer Edele Groot Mog. sich binnen dien tydt niet quamen te expliceren op een sortable nieuwe Lyfte van Convoyen en Licenten, niet gedachtigh zynde, soo herschynt, dat sulcks by haer Edele Groot Mog. albereyds twee jaren daer te vooren was geschiedt, en dat men noyt de moeyte hadde genomen om particulierlyck te discutieren, veel min haer Edele Groot Mog. in een daer toe te houden Conferentie aen te wyfen, dat de voorfz. nieuwe Lyfte door de Heeren haer Edele Groot Mog. Gedeputeerden als het Provinciael Advys van

(6)

Hollandt ter Generaliteyt ingebracht, niet en was sufficient of konde voldoen aen de Lasten die daer uyt moften werden vervallen; dat daer op was gevolght, dat by de Heeren haer Ed. Groot Mog. Gedeputeerdens ter Generaliteyt versocht, en ook geobtimeert was een Conferentie, in de welke mochte werden geweten en overwogen, of en hoedanige difficulteyten by de Provincien tegen de introductie van de voorschreve nieuwe Convoy-Lyft soude mogen gemoveert, en hoe die best wegh genomen soude konnen werden; en dat na 'r houden van de selve op den 22 September des voorleden Jaers door den Heer Raed Pensionaris van Holland aen haer Edele Groot Mog. was gerapporteert, dat de voorz. nieuwe Lyfte van Convoyen ende Licenten met d'Ordonnantien en Placaten daer toe specterende met de bewillighing van de gesamentlycke Bontgenooten soude konnen werden in train gebraght, indien haer Edele Groot Mog. soude konnen goetvinden te doen cessereren de leccagie by de voorz. nieuwe Lyft den Koopman op de Wynen en Brandewynen toegestaen, te introduceren de belastinge op de vette Ossen en Koeyen van buyten in dese Landen gebracht werdende, midsgaders het Collegie ter Admiraliteyt in Zeelandt te doen desdommageren van het verlies by het selve geleden door de affchaffinge van de belastingh op de uytgaende Granen; dat gedaghte Heeren hunne Principalen, om soo veel mogelyck de voortganch deser saeke te faciliteren, aen alle de voorz. remarques wel hebben willen toegeven, doch dat sich doenmaels, nevens de Heeren van Rotterdam, oock onverwachtelyck tegen de introductie van de voorz. nieuwe Lyft hebben geopposeert de Leden van het Noorder-quartier, welke niet alleen in Augusto des voorz. jaers 1682, maer ook zedert alle jaren by haer gedragen consent op de annuele petitiën van den Raed. van State, en specialyk op den 14. July 1684 daer in hadden bewillight, onder voorwenden dat de selve niet soude wesen sufficient, sonder sich in eenige particuliere discussie in te laten over het montant van de voorz. nieuwe Lyft, insonderheydt als die naer het verloop van het proef jaer volgens de gearresteerde overgifte in Augusto 1682. soude wesen verhoopt, ende wat lasten daer uyt souden moeten werden gereguleert, maer hebben de selve Leden geïnsteert, ten eynde wederom op een nieuw in train gebraght soude werden de voorz. extraordinaris Middelen, 't welk nochtans by de andere en meeste Leden was tegengesproken, om dat sich geen de minste apparentie verthoonde, dat daer toe een eenparige conclusie soude kunnen werden genomen, en dat daerom ook by haer Edele Groot Mog. Resolutie van den voorz. 22 September des voorleden jaers aen de Heeren der selver Gedeputeerdens ter Generaliteyt wel specialyk was aenbevolen te besorgen, dat aldaer geen conclusie mocht werden genomen tot 'den ophef van eenige extraordinaris Middelen te Water, anders dan by concurrentie ende consent van haer Edele Groot Mog.; dat inmiddels die voorz. oppositie van welgemelte Heeren van Rotterdam en van de Leden van het Noorder-quartier oorsaecke geweest zynde, dat op de voorz. remarques van de respectieve Provincien geen gewenste conclusie by haer Ed. Gr. Mog. hadde konnen werden genomen, en dies de introductie van de voorz. nieuwe Lyft met de Ordonnantien en Placaten daer toe specterende niet hadde konnen werden uytgewerckt, die saeke alsoo ter Generaliteyt was blyven staen, tot dat in het begin der voorlede maend de Heeren Gedeputeerden van de Provincien van Gelderland, Zeeland, Utrecht, Over-Yffel ende Stadt en Lande

ver-

(7)

verklaert hadden, dat de Heeren Staten hare Principalen yeder in den haren wederom fouden doen heffen de voorfz. extraordinaris Middelen, indien haer Ed. Gr. Mog. fich binnen een maend niet mochten komen te expliceren op een sortable Lyft van Convoyen en Licenten, ende dat daer van ter Vergaderinge van haer Ed. Groot Mog. door gedachte Heer Raed-pensionaris wefende gedaen rapport, hadden gedachte Heeren hare Principalen fich genegen verklaert tot aenneminge van alle foodanige expedienten, welke buyten hare ruine tot een goede uytkomfte in defen foudē konnen ſtrecken, ende in tegendeel de gemelte Leden van het Noorder-quartier gerejeeteert alle temperament en die haer waren voorgellagen, ſonder fich op eenigh ander te expliceren als op het wederom in train brengen van de voorfz. extraordinaris Middelen, waer in nochtans gedachte Heeren hare Principalen niet hadden konnen bewilligen om de ſelve reden als by haer in den jare 1681 de difcontinuatie van dien was bevordert en eyndelyk ook uytgewerckt.

Ende dewyle uyt alle het voorfeyde evident was, dat welgedachte Heeren haere Principalen in alle de deliberatien welke op defe materie zedert den voorfz. 4 April tot nu toe waren gevallen, ſoo veel in haar is getracht hadden te voldoen aen alle het gene de reſpective Provincien omtrent het formeren van een nieuwe Lyft gemeynt hadden in achtginge te moeten werden genoomen, ende ſpecialyck bewillight hadden in de belastinge van de Ooft-Indiſche Waren ende Koopmanſchappen, volgens de Conventie dien-aengaende met opgevolghde approbatie van haer Hoogh Mog. gemaect, ende vorders van de vette Waren, van de vette Offen en Koeven, in de aſſchaffingh van de laccage op de Wynen ende Brandewynen, ende deſdommagement van het Collegie ter Admiraliteyt in Zeelaadt, ende inſonderheydt dat de ordinaris laſten van de Zee, door de beſoignes van meſnage behoorlyck gereguleert, uyt her ordinaris inkomen van de nieuwe Lyft fouden moeten werden vervallen, ende dat de ſelve Lyft oock ten dien eynde (des noots) foudē werden verhooght, ende ſulcks van haer niet en hadde gedependeert, waerom de gefamentlycke Bondgenoten hun ooghmerck in defen niet hadden konnen bereycken, ende dies oock niet konden vertrouwen, dat het de Heeren Staten van de reſpective Provincien ernſt foudē zyn, wederom te doen introduceren de voorfz. extraordinaris Middelen van een derde verhoogingh, midtſgaders Laſt ende Veyl-gelt, welke niet anders dan tot een totale ruine van de Commerce ende navigatie van de goede Ingezetenen van den Staet konnen ſtrecken, ende de ſelve tot betalingh van dien te obligeren, buyten bewilligingh van gedachte Heeren hare Principalen, ende ſulcks tegens de ordre en forme van Regeringh, als boven is gemeldt: Dat vorders gedachte Heeren hunne Principalen in hunne inſtantien, tot introductie van de voorfz. nieuwe Lyft met de Placaten ende Ordonnantien daer toe ſpecterende, ſigh geappuyeert vinden door de boven-geroerde Reſolutien by haer Edele Groot Mog. op dat ſubject van tydt tot tydt genomen, ende daer mede overvloedelyck moeten verſtaen werden voldāen te hebben aen alle die Leden, welke tot den aenvangh van de jegerwoordige deliberatien op dat ſubject ſigh voor de introductie van de ſelve Lyfte genegen verklaert hadden, ende voorts aen alle sortable expedienten als vooren gemeldt, de handt wel hadden willen geven, en dat het dies niet alleen direct foudē aenlopen tegens de gronden van de Regeringh, maer oock ten uytterſten hard

(8)

hard ende onredelyck soude zyn, om de oppositie van eenige Leden, welke tot noch toe altoos de minste in gerale getale zyn geweest, de voorschreve extraordinaris Middelen te laten introduceren, buyten bewillingh van gedachte Heeren hunne Principalen, sonder reguard te nemen op de voorz haer Edele Groot Mog. Resolutie van den twee en twintighsten September laestleden, ende specialyck niet op de overgevaerlycke consequentie die voor dese Provincie met reden is te duchten, indien aen de respectie Prov. ter General. gelaten wert de faculteyt, om by meerderheyt van stemmen belastingen te mogen opstellen, die oock by de Ingeferenen van dese Provincie soude moeten werden voldaan, ende insonderheydt sodanige, daer in de selve verre boven die van de andere Provincie soude moeten dragen; dat mitsdien gedachte Heeren hunne Principalen haer Edele Groot Mog. gantsch ernstigh ende gedienslig versochten, hier jegens de noodige voorsieningh te willen doen, de selve Heeren hunne Principalen te willen laten jouiffieren hun recht van vry concent in materie van belasting, ende sulks van hunne vrye deliberatie omtrent de introductie van de voorz extraordinaris Middelen, ende soo lange tot het heffen van de selve by haer Ed. Groot Mog. geen eenparigh consent sal zyn gedragen, niet buyten executie te willen stellen de voorz haer Edele Groot Mog. Resolutie van den twee en twintighsten September laestleden; verklarende meer-gemelte Heeren hare Principalen nochmaels genegen te zyn tot het aannemen van alle sodanige expedienten, die buyten haer seer merkelyke præjuditie ende ruïne, tot wechneming van de ontfane differenten, soo tusschen de Provinciën, als onder de Leden van Hollandt op dit subject konnen strecken; ende by ontfenteniisse van dien, vinden sikh meer-gemelte Heeren hunne Principalen genoodsaekt te protesteren, dat de selve niet en sullen konnen aensien, dat de Ingeferenen van haer Stadt werden geobligeert tot betalingh van de voorz extraordinaris lasten, buyten hun consent tegens de gronden van de Regeringh geheven; ende dat de selve onschuldigh willen zyn aen alle de inconuenienten, onheylen en swarigheden, die hier uyt fouden mogen komen te resulteren.

Geteeckent,

A: Huydekooper.

Ter Vergaderinge van haer Edele Groot Mog. de Heeren Staten van Hollandt ende West-Vrielandt overgelevert den negenden Juny festien hondert vyf en tachtigh.